# רגש הכבוד: קריאה לקדש את השבת

דף מקורות לתלמיד · אגרות הראי״ה · עם ביאור

*בגרסה זו משולב ביאור בתוך המקורות. הביאור מופיע כך: [בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת] והוא אינו חלק מלשון האגרת.*

## המקורות

### מקור 1: ניצוץ החיים

חז״ל אמרו לעדים שעלולים לשקר: ״סהדי שקרי אאוגרייהו זילי״ – עדי שקר זולים הם בעיני מי ששוכר אותם (סנהדרין כט). כלומר, פנו לכבוד העצמי שלהם. הרב קוק מסביר למה זה עובד:

> ״אבל דבר אחד יש שעל ידו נוכל להגיע עד אותו המקום, ששם טמון הוא זיק-החיים המסתתר בקרב האדם פנימה, גם בעת אשר ירד בשפל הדיוטא התחתונה [בשפל המדרגה התחתונה] של העולם המוסרי זה הוא כח הכרת ערך עצמו והרגשת הכבוד, כבוד הנפש הראוי לאדם באשר הוא אדם. וכשיתעודד האדם להכיר את ערכו אז ישובו לו לאטם כל כחותיו והרגשותיו המוסריים הנרדמים, וישובו ויחיו.״

אגרות הראי״ה, כרך א׳, אגרת רכו · (תרס״ט)

מילים: בשפל הדיוטא התחתונה – בשפל המדרגה התחתונה

**שאלות למחשבה:**

1. לפי הרב קוק, מה נשאר באדם גם כשהוא ״בשפל המדרגה״?

2. למה תוכחה שבנויה על כבוד חזקה יותר מתוכחה שבנויה על פחד?

### מקור 2: כשנכנסת השבת

> ״זכר ימים מקדם ראוי שיעלה על לבבנו, כשנים אשר ישבו בהן אבותינו על אדמת קודש הלזו, גם עתה בתקע התוקע והטמין המטמין ״נסתלקו התריסין וננעלו החנויות, הטמין המטמין והדליק המדליק״, [על פי שבת לה: בימי בית שני תקעו בערב שבת, ובקול התקיעות היו נסגרות החנויות] וקדושת שבת חופפת על כל ארץ ישראל, בא שבת באה מנוחה, והנפש הישראלית מתקדשת, פושטת את החול ואת מחשכיו ומתנשאת אל הקודש אל האור.״

אגרות הראי״ה, כרך א׳, אגרת רכו · (תרס״ט)

**שאלות למחשבה:**

1. איזו תמונה מצייר הרב קוק? מה שומעים ומה רואים כשנכנסת השבת?

2. בימי בית שני תקעו בשופר בערב שבת, ובקול התקיעות היו נסגרות החנויות (שבת לה). איך מרגישים היום את כניסת השבת בשכונה שלכם?

### מקור 3: הקריאה

> ״ע״כ שובו נא, אחים יקרים, שובו נא ונקדש את השבת, את יום הקדושה והמנוחה לישראל, נקדשהו בכניסתו, בזמנו ועתו״

אגרות הראי״ה, כרך א׳, אגרת רכו · (תרס״ט)

**שאלות למחשבה:**

1. שימו לב ללשון: ״אחים יקרים״, ״נקדש״ (בלשון רבים). מה היא אומרת על היחס של הרב קוק לבעלי החנויות?